

Ivo Grahor:

Mokri konji

Vozniki so možje, ki imajo voz in konje. Z njimi vozijo v mesto kmečke pridelke: seno, sadje, vino in les; iz mesta pa stroje in drugo blago za domačo uporabo. Dokler ni bilo železnic, so bili vozniki bogati ljudje. Zdaj so bolj revni, ker jim železnica odjeda zaslužek in na cesti jih odriva avtomobil. Prav malo jim še ostane zaslužka in dela, a vendar so radi veseli, pijo vino in žganje. Jeseni vozijo grozdje in vi-

čiš z voza in pritlisneš ali pa popustiš zavoro. Ob cesti teko jarki, potoki in reke. Voda šumi. Njive, travniki in gozdiči se vrstijo in krožijo. Drevje bega ob robu in te časih oplazi z dolgo vejo, da lahko utrgaš z jablane jabolko, z oreha si sklatiš oreh — koder imajo ob cestah orehe. V Milošovem kraju so jih imeli. Od vasi do vasi ob deželni cesti je rastle drevje, pa toliko sadnega je bilo vmes, da si se od pomladi do pozne jeseni lahko pital, najedel in naveselil črešnji, jabolk, hrušk, orchov in

no. V putrihu ima vsak nekaj vina za pot. Poskušnjo dajo vsem znancem. Dobri so, jeli? Tudi za konje so dobri, morda za konje najbolj. Skrbno jih krmlijo. Privoščijo jim ovsa in — ne kakor kmetje, pri katerih jedo uboge živali samo seno.

Skoraj vsak teden potujejo v mesto. Tja odhajajo čisti in sveži, vračajo se zaprašeni in izmučeni. A zmerom prepevajo. Vsakdo jih pozna, vsak kmet jih pozdravlja z njiv. Najbolj pa se jih veselijo otroci, katerim prinašajo vozniški iz mesta slaščic, iz Istre smokev in drugih reči.

Tudi na voz lahko sedeš. Le, bog ne daj, da bi storil kaj žalega konjem. Ako se to pripeti in te voznik zasači, gorje tebi! Voznikov bič te dohiti, oplete se ti okrog nog in zapusti skeleče maroge. Tudi po glavi te oplazi tako voznik, ko je že zaspan in vsega sit. Potem pa, boljše bi bilo, da živali nikdar ne naga-jaš, ker so pridne in morda že trudne od dolge poti. Človek ne ve, koliko je konjem naložil in kako težko vlečejo voz v strme klance. Mirno, široko sedi na vreči sena, ali na kakem zaboju, gledaš okoli in žvižgaš. Časih sko-

sliv. V Istri pa pravijo, da je še več sadja, posebno smokev in grozdja. Po poti se ti tako dobro godi, da na vse pozabiš. Nič več ne pomisliš, kako težko konji vlečejo in se mučijo, posebno koder je cesta posuta z griškim kamenjem ali pa takrat, ko se kolesne osi posuše, ker niso bile dobro namazane. Voznik mora vedeti vse, in tudi ve. Vse ve, vse opazi, kakor bi mu konji povedali in potožili, kaj ni prav. Vedno skače z voza in popravlja, ker ima konje rad in ker je dober.

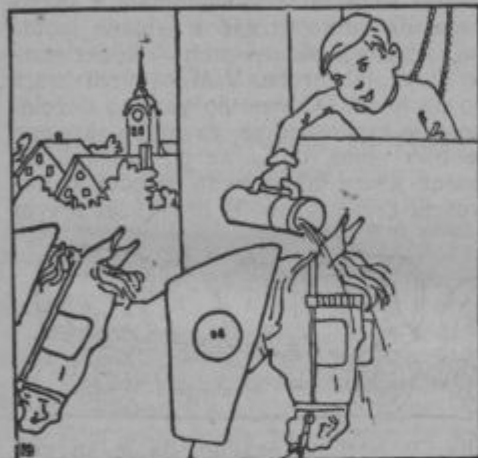
Nekateri vozniki pa niso dobri. Hude jeze so, bijejo konje, tudi človeka udarijo, zraven pa kolnejo. S takimi je boljše, da ne hodiš na pot in da se jih zmerom ogiblješ.

Seveda Miloš tega in vedel, saj je bil star šele pet let. Topla sta ga samo oče in mati, vozniki pa so bili vsi dobri z njim in mu nosili iz mesta daril.

Nekoč je bil doma spet tepen, a ni jokal; rajši se je skril v gornjo sobo in tam krotil svojo jezico, dokler mu ni postalo ob njej dolgčas. Tedaj je zlezal na okno in opazoval cesto, ki gre skozi ozko dolino. Onkraj ceste in pod konstanjevim vrtom je pošumevala reka.

Pred hišo so stali v dolgi vrsti vozovi in konji, ki so se vrnili iz mesta. Dva konja sta se zibala in hrzala prav pod oknom. Zobala sta iz korita oves. Voznika pri njih ni bilo. Najbrž je v krčmi jedel in pil.

Miloš je že dolgo sedel na oknu. Všeč mu je bilo. Ker je bil majhen, si je postavil pručico. Zdaj pa je nanjo pozabil in občepel na zidu. Delal je prav potih, da ga mama ne zaloti na oknu. Potem se je zamaknil v vozove, ki so dišali po daljnji cesti, po prahu, oranžah, rožicah in bog ve po čem vse. Zagledal se je v konje, ki so zobali in raztresali oves. Po dva in dva sta jedla iz enega korita. Najbližja sta že vse robove osli-

niša, tako jima je šel zob v tek, in ko ni bilo več ovs, sta se začela ujedati, kakor imajo konji navado. Pretegujejo se, napenjajo vprego, si prevračajo komad s hrbitišča na vrat in potresajo z vsemi štirimi nogami svoje ladijasto telo. Zdaj se oni na levi spomni in prha, pa koplje v blato, potem se požene v korito in ga prevrne po tleh. Drugi je slabe volje in sit, ušesa si potisne prav nizko k čelu, zaviha nos, prav za prav nima nosu in zaviha ves trobec, belo pogleda nemirnega druga in — šavsne po njem. Glavo mu bo odgriznil — si misliš. Drugi konj pa se spretno umakne, zavihti glavo po zraku in šavsne nazaj. Tako je prav, zob za zob, saj ni nič hudega. Konja sta prevelika prijatelja, da bi si kaj zlega storila. Ko bi le ne poskakovala tako neumno.

»Vse bosta potrgala.« — si je dejal Miloš in se spomnil domačega konja, belca, ki potrga toliko vajeti, da jih sedlar komaj sproti popravilja. Konja pod oknom res nista obetala dobrega. Že sta prevrnila korito in tolkla s kopl-

ti po njem, da so treske odletavale v zrak.

»Ve-ha!« je kričal Miloš z visokega okna. »Ve-ha, pravim! Ve...« je zategal.

A konja ga nista prav nič ubogala. To je dečka razkačilo; že je hotel splezati z okna v sobo, teči v spodnjo hišo in poklicati gospodarja nemirnih konj, naj gre krotiti živali, dokler je še čas. V tistem trenutku je opazil na umivalniku vodni vrč. Vzel ga je in se vrnil na okno. Vode je bilo v vrču do polovice.

»Bo,« si je dejal. »Zdaj bomo videli, bratca. Jaz vama že pokažem!«

»Širec!« je še krepko zavpil na belega, ki je prav tedaj spet ugriznil rjavca. Obenem je Miloš zamahnil z vrčem, da bi konja polil.

»Hop! Tako pa ne! Kmalu bi bil padel skozi okno!«

Po prvem strahu, ko bi bil skoraj pal z okna na tlak, je Miloš previdno šel, se oprijel z levo roko police, z desno pa zavihtel vrč, tako da je voda v velikem curku segla do konj.

Prestrašena konja sta planila, stresla glavi in potegnila ves voz za seboj. Voz je zaškripal, zavora je popustila, kolo je hrešče povozilo kamen... Levi konj je s kopitom vseknil po ležečem koritu, da je zletelo daleč v zid in napravilo strašen ropot. Močan vodni curek je bil zadel oba konja preko ušes in preko oči, nekoliko tudi po hrbtu. Ker sta se preveč stresala in preskakovala, so jima padle odeje s hrbtov na tla. Gospodar ju je bil z njimi pogrnil, ko sta bila še vroča. Zdaj so ležale odeje v biatu, rjavec je plesal s kopiti po svoji in se tako splašil, da je stopil čez drog. S tem je še bolj povečal splošno zmešnjavo in Milošev strah.

Kaj bo?

Tega Miloš ni nameraval. Vest ga je zapekla že takrat, ko je zlijal vodo. Zdaj je opazil na konjski opremi in na prednjem delu voza polno madežev. Kaplje vode so se na konjski dlaki svetile in bliščale, da bi bil lahko vsak človek uganil, kaj se je tu zgodilo. Iz krčme je začul Miloš voznikov glas. Miloš se je potuhnil in popravil zaveso.

Poslušal je, da bi po glasu spoznal sovražnika. Mož je bil veliki Cesar iz Jelšja. Robantij je okoli voza in vpil nad konji, da sta prestrašeni živali takoj utihnili.

»To je hud mož! Moj Bog, opazil je,« se je tresel Miloš. Takrat je voznik že zarjul. Pram je odskočil in spet stopil čez drog.

»Kdo mi poliva konja?« je kričal mož. »Nič se ne skrivaj! Ako te dobim, ti že pokažem čigavi so konji in voz!«

»Dobro, da me ne more,« je šepetal Miloš na oknu in poskusil prav lepo, potihlo ziesti nazaj na pručico in na tla. Posrečilo se mu je. S prvim svobodnim dihom je sklenil, da ne sme nihče vedeti, kaj se je pripetilo, najmanj pa oče. Gotovo ni bilo prav plašiti konje in jih z vodo polivati, ko sta bila oba polna prahu.

Danilo Gorinšek:

Slepa mati

Bila je nekoč mati, dobra in nesebična, kakor so vse matere. Ni je bilo žalosti in muke, ki bi ji bila ostala prizanešena. Trpela je in molčala. Kadar je bila na samem, je jokala. In na samem je bila mnogokrat. Pod starost, ko je bila izpila kupo trpljenja in bolečin do dna — je oslepela. Solze so ji za zmeraj zastrle vid.

Imela je sina. Pomagal ji je, ker ni videla. A bil je v duši nepošten in je izkoriščal njeno slepoto. Izginjali so ji na tak način težko pridobljeni pri-

hranki, izginjal je živež; sin pa se je debelil in bogatil, ko je poleg svojega zasluzka živel ob goljufiji. Mati ni slutila grdobije in je molče in vdana v neurečo prenašala svoj težki križ...

Marko, tako je bilo ime sleparskemu sinu, je imel hčerko. Marico so jo klicali. Opazovala je, kako je njen oče vsak dan jemal iz materine omare —

denarja, moke, jajec, mesa in drugih dobrih reči. — In je sama poskušala. Vsak dan malo mesa ali medu, ki ga je imela tako rada.

Marko ni spočetka nič opazil, Marica pa je rasla in je postala prava tatica.

Ko je bilo materi dovolj trpljenja in srce ni moglo več zajemati vse bolesti, je obstalo.

Mati je bila že dolgo pokopana, ko je Marko opazil, da mu neprestano česa zmanjkuje. Danes tega, včeraj onega.

Nekoč je zasačil Marico. Menila je, da je oče ne vidi, pa je izmeknila jabolko.

Marko je vzrožil, hotel jo je udariti. Marici so stopile solze v oči, pokleknila je in prosila odpuščenja: »Mislim sem, da ni greh, ko si tudi ti...!«

Spomnil se je Marko svoje slepe matere, streslo ga je in je umolknil ter odšel.

V sobi je pokleknil in prosil Boga, da sname križ, ki ga mora nositi zanj njegovo deta.

Vlado Klemenčič:

Otrok slovenski

Tak si, ko drugi otroci, otrok naš. Smejaš se, kadar si zdrav in kadar si si, reven si, kadar ti Beda reže kruh. Zgodaj te kuje življenja kovač.

Tak si, ko drugi otroci, in vendar ves naš.

Rasteš iz zemlje, ki daje ti to, kar ima: Košček sveta, lep kakor božji smehljaj, venec ljubezni, nanizane v kaplje krvi naših pradedov, ki so trpeži zate — glej, glej, kakšne koralde so to! — kralja Matjaža, ki ni še obiskal vseh, (ki ga še čakajo, tisti mrjo, s svincem v telesu padajo).

V Tvoji je dušici našega solnca žar, naših poljan in gozdov in potokov odsev, tebe prešinja kmetskih vriskov odmev, tebe pretresa fabriških kladiv udar.

Ves si prirasel na naše srce: naše veselje in naša bol vate preliwa se iz nas, kakor v posodi, v tebi leži naše življenje prihodnjih dni. Otrok slovenski, romaj na svetle poti!

† Srečko Kosovel:

Če bi bil vrabček

Če bi bil vrabček, peroti bi sive
nad krajino slovensko razpel,
da bi svoje trpeče brate,
pregnance s ceste objel, objel.

Če bi bil vrabček, na bronasto roko
našega Prešerna bi sel,
in bi drobno, drobno začivkal —
o, mogoče bi ga oživel!

Takšne so naše slovenske lepote:
samo otrok mi še daje kruh,
samo otrok me še ljubi, pregnančka,
drugih je sama ošabnost, napuh.

Dušan Vargazon:

Pesnik in vrtnica

Tiho je bilo na vrtu. V prosojnem
mraku se je lahko pozibavala vrtnica:
veter je vedel, da v njej sanja drobna
princeska, pa je ni maral buditi.

Létnil je okoli spečih grmov, prav do
vrtnice ograde. Takrat se je zdanilo. Pri-
kazal se je mlad človek, svetlo je gle-
dal v jutro. Veter ga je poznal. Pomagal
mu je odpreti vrata, človek je šel po be-
li stezi. Tako je hodil vsako jutro že ne-
kaj dni. Veter ga je spremljal do vrtni-
ce. Tam je človek obstal. Gledal je rož-
ne liste: počasi so se razmaknili in na-
nje se je dvignila princeska.

»Dih Sreče!«, je vzkliknil, »danes sem
te našel!« Utrgal je vrtnico in jo nesel
domov.

Ta mož je bil pesnik. Živel in sanjaril
je v majhni sobici. Pod oknom je imel
vrt, na vrtu je rasla vrtnica. Koprnel je
in jo hodil gledat vsak dan. Tisto jutro
je našel Dih Sreče.

»Tu te bom imel.« je pomislil in polo-
žil vrtnico v lonček na omarici. Svetlo
je zasijalo v sobo. Pesnik je odprl okno
in sedel za mizo. Princeska se je prigi-
bala iz cveta in se smehljala.

Pesnik je sanjaril.

Veter se je poigraval s princesko. No-
sil jo je okrog mize, dvignila sta se do
stenske ure in sela na nihalo. Hitro, hitro
sta se gugala. Potem sta se spustila na
mizo: pesnik je kihnil in vstal. Zamah-
nil je z roko, veter je spustil princesko
v vrtnico in zbežal iz sobe. Pesnik je
zaprl okno.

Tisto noč je čakal veter pred šipo,
kdaj bo mogel spet v sobo. Toda pesnik
je spal. Veter je vel na polje. Šele zju-
traj se je vrnil. Okno je bilo že odprto,
pesnik je spet sedel za mizo in sanjaril.
Na Dih Sreče je bil že pozabil.

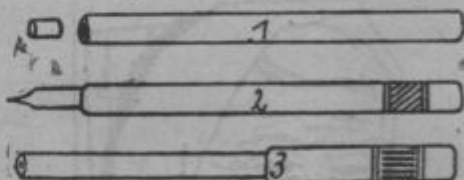
Pesnik je vstal. »Dih Sreče!«, je
vzkliknil in stopil k lončku. Princeske ni
bilo nikjer. Vrtnica je visela blede čez
rob lončka. Privzdignil jo je in pogle-
dal vanj. In tedaj je žalosten zapazil, da
ji ni bil dal vode.

ZA SPRETNE ROKE

Podaljšalo in natik za svinčnik

Ta dva predmeta si lahko naredimo
iz bezgovih palic na sledeči način.

Odrežemo si mlade in ravne bezgove
palice, katerih stržen naj bo tako de-
bel, kakor svinčnik, les okoli stržena
pa naj bo tenek. Za podaljšalo si od-
režemo kos palice približno 15, za na-
tik pa 5 cm dolg. Iz palic iztisnemo
stržen in jih z nožičem lepo obelimo,
nakar jih damo sušiti na peč. Suhe
cevke odrgnemo s steklastim papir-

jem ter jih na enem koncu začepimo z
zamaškom, izrezanim iz kake palice
(Sl. 1.)

Nastalo podaljšalo oziroma natik
okrasimo s tem, da zarežemo vanj raz-
ne vzorce. Slika 2 in 3 nam kaže pre-
proste vzorce, katere zarežemo tako,
da položimo cevko na mizo, nanjo
krepko pritismo ostrino noža ter jo
počasi in previdno valjamo v potreb-
nih smereh. Pri vzorcu na sliki 3 pa
vtisnemo podolžne zareze s konico žeb-
lja, katerega potegnemo v smeri na-
vzdol.

Oba predmeta lahko pobarvamo s
tušem in slikamo s voskom.

Mamica:

Drejče je videl »sast«

Saj vam ni bil nikoli ugnan. Kakor vrtalka, zdaj tu, zdaj tam in nobena stvar ni bila tako skrita, da je ne bi iztaknil in potem, če le mogoče, tudi »popravit«, na ta način kajpada, da je

iz enega predmeta napravil več manjših delcev, ki potem niso bili za nobeno rabo. Seveda so ga zato ošteli in dostikrat tudi zlasali, a kaj — ko je pa tako hitro pozabil. Pa — saj so vsi triletni paglavčki taki ali vsaj drug drugemu zelo podobni v svojih delih.

Nekoč mu je očka prinesel lesenega konjička, ki je »zadaj piskal«. Drejč je bil igrače zelo vesel. Pihal je v zadnji konec konjička tako močno, da so se mu bočila že itak okrogla ličeca.

Ta nova godba pa ni bila preveč po godu kužetu Belčku, kar je dokazoval z glasnim lajanjem.

»To je pa že preneumno«, se je razhudil Drejč in ves ogorčen vrgel konjička Belčku v glavo.

Ves prizor pa je videl očka, ki je Drejča oštel in ga kaznoval s tem, da mu je konjička vzel in ga postavil na visoko omaro.

Drejč se je nekaj časa cmeril, ko je pa videl, da z jokom nič ne doseže, se je umiril in molče ter otožno zrl na omaro. Ker je očka odšel po opravilih, je Drejč sam ostal v sobi in začel po svoji stari navadi iztikati vsepovsod. Odprl je miznico in zgrabil, kar mu je prišlo pod roko. Mahoma je držal v rokah precej težak predmet. Bil je daljnogled. Drejč se je takoj spomnil, kako sta minulo nedeljo na ljubljanskem

gradu gledala skozi to stvar očka in mamica. Kar pa zmoreta onadva, to zna tudi mali Drejč. Menda ja!

Takoj pritisne daljnogled na oči in usmeri svoj pogled gori na omaro.

Toda komaj pokuka skozi, že strahovito zatuli in vrže daljnogled tako silno od sebe, da bi se bil prav gotovo razbil, da ni k sreči priletel na otomano.

Mama in očka, oba hkrati planeta v sobo.

»Kaj je? Drejč, kaj pa je?«

»Sast, sast«, hlipa Drejč ves bled.

Mamica je vedela, da z besedo »sast« hoče reči »pošast«, zato urno vpraša:

»Kje je pošast?«

»Tam, tam!« Otrok je kazal na daljnogled.

»Drejč, to ni pošast. Bodi no pameten! Kaj ti je vendar?«

»Je sast, je! Glej tu notli!«

Očka pogleda skozi daljnogled.

»Otrok neumni! Kaj se ti neki sanja?«

»Očka, goli, goli!«

S tresočim se prstkom je kazal na omaro.

Zdaj očka vnovič pogleda skozi steklo na omaro in se glasno zasmjeje. Na mah mu je bilo vse jasno.

Otrok se je bil namreč skozi daljnogled zazrl v konjiča, ki se je v grozno povečani obliki približal Drejču prav pod nos. Saj potem ni bilo čuda, da je tako strahovito zatulil.

Očka je Drejču kajpak ljubeznivo pojasnil to prevaro. Obenem mu je prejšnjo kazeno odpustil in mu vrnil konjička. Daljnogled je pa skrbno zaklenil, boječ se, da ne bi Drejč spet zagledal kje kako »sast«.

Kako je to mogoče

Skopa gospa Gabrunčeva je jeseni nabrala na svojem vrtu 76 finih hrušek. Ker se je bala, da ji tatovi ne bi ukradli hrušek iz shrambe, in ker ni imela dovolj časa, da bi bila lahko po večkrat na dan preštela vseh 76 hrušek, jih je razvrstila tako, kakor vam

2	17	2
17		17
2	17	2

kaže prvi pravokotnik. Potem takem jih je bilo na vsaki strani 21. Kadar koli je gospa utegnila, je preštela hruške, in ker je vselej ugotovila, da jih je na vsaki strani pravokotnika po 21, je mirno preživela zimo. A glej čudo, ko je prišla pomlad, je gospa Gabrunčeva pospravila svojo shrambo, in tedaj je nenadoma opazila, da ji je neznan zlikovec ukradel 32 hrušek!

Kako je tat razdelil ostalih 44 hrušek, da je bilo na vsaki strani pravokotnika slej ko prej 21 hrušek?

10	1	10
1		1
10	1	10

Ker vem, da ne boste uganili, pogledajte sliko št. 2, ki vam pokaže pravilno rešitev.

ŠALE ZA MALE

Saj sva brata...

Neki francoski kralj je srečal na cesti siromaka, ki ga je prošil miloščine. »Zelo siromašen sem,« je dejal, »skrbeti moram za veliko družino in spomnil sem se, da sva brata, pa sem si mislil, da mi boste lahko pomagali!«

»Da sva brata? Kako to?« se je začudil kralj.

»Nu, mar ni bil Adam najin skupni oče?«

»Da, prav imaš!« je odvrnil kralj. »Tukaj imaš frank. Če ti bodo vsi tvoji bratje toliko dali, boš kmalu bogatejši od mene!«

Dvorni norec

Pred mnogimi leti je živel kralj, ki je imel zelo pametnega dvornega norca. Nekoč je kralj zvedel, da si je norec sestavil polo, na katero je zapisal imena tistih, ki jih je imel za najbolj neumne. Kralj je poklical dvornega norca in mu velel, naj mu pokaže polo. Lahko si mislite, kako se je kralj razjezil, ko je videl sebe prvega napisanega na poli. Ves ogorčen je vprašal norca:

»Zakaj si napisal mene na prvo mesto?«

»Veličanstvo, dali ste tujcu denar, da vam kupi konja. Niste ga vprašali, kako mu je ime, in nihče izmed nas ga ni poznal, a vi ste mu zaupali tolikšno vsoto denarja. Gotovo je, da se tujec ne bo več vrnil, in vi ne boste videli ne konja ne svojega denarja!«

»A kaj če se tujec vendarle vrne? je vprašal kralj.

»Tedaj bom zapisal njegovo ime na vaše mesto!«

Znal si je pomagati

Nekega dne je dala mati svojemu sinku velik kos potice in mu velela:

»Tukaj ti dam kos potice. Razdeli ga s svojo sestrico, kakor se dobremu bratcu spodobi!«

»Kako se pa dobremu bratcu spodobi?« je vprašal deček.

»Sestrici daj večjo polovico!«

Deček je trenutek pomislil, potem je stopil k sestri, ji dal ves kos potice in rekel:

»Tu ti dam kos potice, draga sestrica. Deli ga z menoj tako kakor se do bri sestrici spodobi!«

Navihanec

Janezek priteče k mamici v sobo in prosi:

»Mamica, prosim te, posodi mi kladivo. Zabil bom žebelj v steno, da obesim tvojo sliko!«

»Kladivo?« se ustraši mamica. »Ah si hočeš raniti prste?«

»Ne, saj bo Tončka držala za žebelj!«

Odgovori

1. Jugoslovensko-turške meje sploh ni.

2. 1 ura in 20 minut je prav toliko kot 80 minut.

3. Simon Gregorčič je bil pesnik, ne pa skladatelj.

4. Julija Cezarja so zabodli, ne ustrelili.

5. Napoleon ni nikoli prišel do Carigrada.

Moja mati

Ti, mati, si moj najdražji zaklad! Hvaležen sem Bogu, da te imam. Vsak dan molim zate. Odpusti mi, če te kdaj ne ubogam. Obljubim ti danes, da se bom vedno pridno učil. Prosim te, da bi me imela vedno tako rada, kakor me imaš zdaj!

Peter Fabiani, učenec II. razreda vadbice v Ljubljani.

Moja ljubljena mama hodi izčrpana svojo trnjevo življensko pot in je zdaj 48 let stara. Njena ljubezen je tiha in posvečena edinoše meni. Vsa njena skrb je usmerjena v mojo bodočnost. Želim si, da bi ji nekoč vsaj lahko deloma vrnila ves njen trud in vso njeno ljubezen!

Lidica Pogelšek, uč. III. razr. v Hrastniku.

Najboljša in najslajša žena na vsem svetu je moja mati. Vedno skrbi zame in mi skuša vse želje izpolniti. Če zbolim, mi neumorno streže, dokler ne ozdravim. Zato ji pa nabereimo za »Materinski dan« šopek dišečih cvetlic, katerega ji podarimo v zahvalo za vso njeno dobroto. Poleg tega ji tudi obljubimo, da se bomo pobotjali.

Matilda Imperi, uč. IV. razr. v Rajhenburgu.

9. maja praznujemo jugoslovenska deca »Materinski dan« in se klanja materi. Dovoli, ljuba mamica, da se tudi jaz danes poklonim tebi, tvoji ljubezni, skrbi in dobroti. Rad bi ti poplačal in vrnil vse, kar si mi do danes darovala. Rad bi, ljuba mamica, a na žalost ne morem, in tudi nikoli ne bom mogel, zakaj tvoja ljubezen je prevelika, in tvoje žrtve so neštovilne. V tem svetem trenutku ti lahko samo iz vsega srca zakličem: najiskrenejša hvala!

Franci Štiglic, uč. II. razr. drž. gimn. v Kranju.

Kolikokrat sem se že zahvalil Bogu, da mi je dal tako dobro, zlato mamico! Kako lepo skrbi za mene; uči me, da moram biti pridna, kara me, če storim kaj takega, kar ni prav. Zapomni si, če hočem njene nauke, saj vem, da me uči samo to, kar je meni v srečo. Odkar sem se rodila, me je zvesto čuvala, zato prosim Boga, da mi jo ohrani še mnogo, mnogo let.

Draga Čepon, uč. V. razr. na Jesenicah.

Najdražja in najmilijša mojemu srcu je moja mamica. Neprестano skrbi za mene in se veseli z menoj, ako me vidi zdravega, pridnega in veselega. Svoje mamice ne bi dal nikomur, tudi za ves svet ne, ker mamico imam samo eno in ona je nenadomestljiva.

Josip Šusterič, uč. III. razr. v Mariboru, Aleksandrova 57.

Vsak človek ima mamico, ki skrbi zanj. Ona ga varuje na njegovih poteh, da ga ne zadene nesreča. Uči ga hoditi, moliti, in vse drugo. V boleznih mu streže, da čim prej ozdravi. Ob otroški postelji od pro-

čutih noči izmučena zaspi. Ob otrokovem odhodu mu daje lepe nauke in se s težkim srcem posloavlja od njega, ker ji je nad vse drag. Prva beseda, ki pride iz otroških ust, je »mama«. Hvaležno se izkažemo za njen trud, ko že počiva pod mrzlo grudo s tem, da ji nosimo na grob cvetlice.

Zdolšek Karol, uč. I. razr. mešč. šole v Celju.

Svojo mamo imam rad, odkar se zavedam, da živim. Ljubim jo zato, ker tudi ona mene ljubi. Hvaležnost ji izkazuje s tem, da sem pridn.

Franci Majcen, uč. II. razr. vadbice v Ljubljani.

Ah, mati, dobra mati, zlata! Če samo besedo mati naj bi vsakdo spoštljivo izgovarjal. Zakaj mati je samo ona, če izgubimo njo, izgubimo najdražji zaklad na tem svetu. Mati je tista, ki bi žrtvovala življenje, samo zato, da osreči svojega otroka. In v bradikosti, kdo te tolaži, če ne mati? Zato prosim vsak dan ljubelega Boga, da mi še dolgo ohrani mojo mater.

Miroslava Štebih, uč. I. razr. mešč. šole na Jesenicah.

Tudi pri nas smo v soboto 9. maja praznovali Materinski dan. Vsak otrok je srečen, če ima še svojo zlato mamico. Če je otrok bolan, mu nihče tako dobro ne streže kakor mati. Vse noči presedi ob njegovi postelji in se trese za njegovo življenje. Malokateri otrok pomisli v mladosti, koliko je mati za njega pretrpela. S pridnostjo in z ljubeznijo se izkažimo hvaležni za njen trud.

Anica Zdolšek, uč. V. razreda v Sv. Juriju ob juž. žel.

Mamica moja je strašno bogata; ravna, preprosta je — in vendar vsa zlata! Zlate so roke, ki kruhek mi režejo, zlate so, kadar v boleznih mi strežejo. Vsak njen pogled je zlat, vsak njen nasmeh — zlata celo vsaka solza v očeh... Za vse zaklade na svetu ne dam — mamice svoje, tak' rada jo imam!

Ivica Zorinč, uč. II. razreda v Slovenski Bistrici.

Na vsem svetu ni nič dražjega od moje mamice. Za vse bogastvo na svetu je ne bi dal!

Andrej Kramnar, uč. V. razreda v Mostah pri Ljubljani.

Največ truda in skrbi ima mati s svojimi otroki. Če smo bolni, čuje dan in noč ob naši postelji, da hitreje ozdravimo. Naj dobri Bog poplača njen trud.

Slavko Čuber, uč. IV. razreda v Sevnici ob Savi.

Mati je posebej ljubezen! Mati je skrbna, radodarna in neskončno potrpežljiva. Slava materi!

Ljilje Mazi, uč. IV. razreda, na Jesenicah.

Skrivalnica »Gnezdo«

Kje je ptička??

Računska čarovnija

Prijatelju reci, naj si misli kako število, ne da bi ga tebi povedal. (Prijatelj si misli n. pr. število 30).

Nato mu reci, naj ga podvoji (= 60).

Dalje: prideni zraven število 40 (to število je čisto poljubno in si ga izbereš sam po svoji volji).

(Prijatelj bo izračunal v mislih: 100).

Nato: deli dobljeno število z 2! (= 50).

Končno: odstrani od dobljenega števila prvotno število (50—30=20).

Ostane: 20.

Rezultat bo namreč, če ravnaš po teh pravilih, vselej polovica števila, katerega mu sam narekuješ.

Računska naloga.

V katerem slučaju dajo številke 2, 3, 4, 6, 9 vsoto 10?

Rešitev »Kvadrata«

1. Kranj, 2. Bakar, 3. romar, 4. marec, 5. Zoran; od I—II Kamen.

Posetnice

G. Stane ROF

G. Cene JOGAS

Mla V. POLAK

Kakšen poklic izvršujejo te tri osebe?

Bistrim glavicam

Stric Tone je imel iznajdljivo dečo rad in je svojima nečakoma Janku in Lojzku večkrat zadajal razne uganke.

Nekoč sede vsi trije ob potoku pri mlinu. Stric Tone, ki je bil lovec, vzame iz žepa naboj za puško ter iztrese na dlan vse svinčene šibre, ki so bile v njem. Bilo jih je za polovico škatlice od užigalic. Starejšega nečaka Janka pošlje v mlin po pest otrobov.

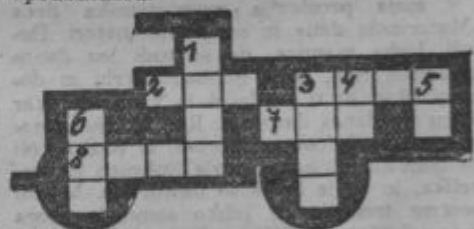
Ko se Janko vrne, zmeša stric Tone v škatlici otrobo in šibre ter pravi nečakoma: »Kdor izmed vaju mi v petih minutah loči šibre od otrobov, dobi verico, ki sem jo včeraj ujel.«

Oba fanta sta bila bistrih glav, Lojzek je rešil nalogo v dveh minutah, Janko pa kar v par sekundah. Kako je naredil Lojze, kako Janko?

Križaljka »Avto«

Pomen besed.

Navpično: 1. voz, 3. reka na Goriškem, 4. igralna karta, 5. vzdih, 6. vprašalnica.

Vodoravno: 2. prva žena na svetu, 3. jugoslovenska reka, 7. del obraza, 8. moško krstno ime.

Rešitev križaljke »Sova«

Navpično: 1. sova, 2. Anica, 3. mati, 6. ta, 7. on, 8. da, 10. muca.

Vodoravno: 1. sam, 4. ona, 5. Vito, 6. taci, 9. in.

Rešitev igre z užigalicami

NIL

Mamici se pogovarjata

»Moja Breda je tako živa, da sama ne vem, kaj bi z njo!«

»Nič ne tarnajte, gospa Češminka, moj Tonček je prav takšen. Do danes je zobozdravnik edini človek na svetu, ki mu lahko zapove, kdaj naj odpre usta in kdaj naj jih zapre!«